

Sekundärprevention av hjärtkärlsjukdom Livsstilsverktyget

Anders Rosengren, Leg.läkare, Professor
Göteborgs Universitet

**Hur kommer det sig att
ohälsan är så stor trots att vi
ständigt omges av hälsoråd?**

Matvanor

- Minskat antal hjärtinfarkter
- Färre stroke
- Bättre blodsocker
- Färre fall av cancer i bl.a. mun, svalg, magsäck, lungor, tjocktarm, ändtarm

Predimed-studien; N Engl J Med 2018; 378:e34
Diet and Cancer report från World Cancer Research Fund

Fysisk aktivitet

- Mindre hjärtsjukdom och typ 2-diabetes
- Minskad risk för inflammation
- Mindre bröst-, magtarm- och urinvägscancer
- Bättre stress- och smärthantering
- Minskad ångest och nedstämdhet
- Motion en kvart/dag i åtta år (motsvarar 30 dagar) gav 3 års ökad livslängd

2018 Physical Activity Guidelines Advisory Committee Scientific Report
WHO guidelines on physical activity and sedentary behavior, 2020

Kronisk stress

- Hjärtkärlsjukdom
- Högt blodtryck
- Övervikt
- Ångest, depression, utmattningssyndrom
- Hormonella rubbningar

Steptoe et al. Stress and cardiovascular disease. Nat Rev Cardiol 9;2012.
Flink (red). Stress: Physiology, Biochemistry and Pathology. 2019

Koppling mellan stress och livsstilssjukdomar som typ 2-diabetes via genetiken

Overexpression of Alpha_{2A}-Adrenergic Receptors Contributes to Type 2 Diabetes

Anders H. Rosengren, *et al.*

Science **327**, 217 (2010);

DOI: 10.1126/science.1176827

Genotype-based treatment of type 2 diabetes with an α_{2A} -adrenergic receptor antagonist

Yunzhao Tang *et al.*

Sci Transl Med **6**, 257ra139 (2014);

DOI: 10.1126/scitranslmed.3009934

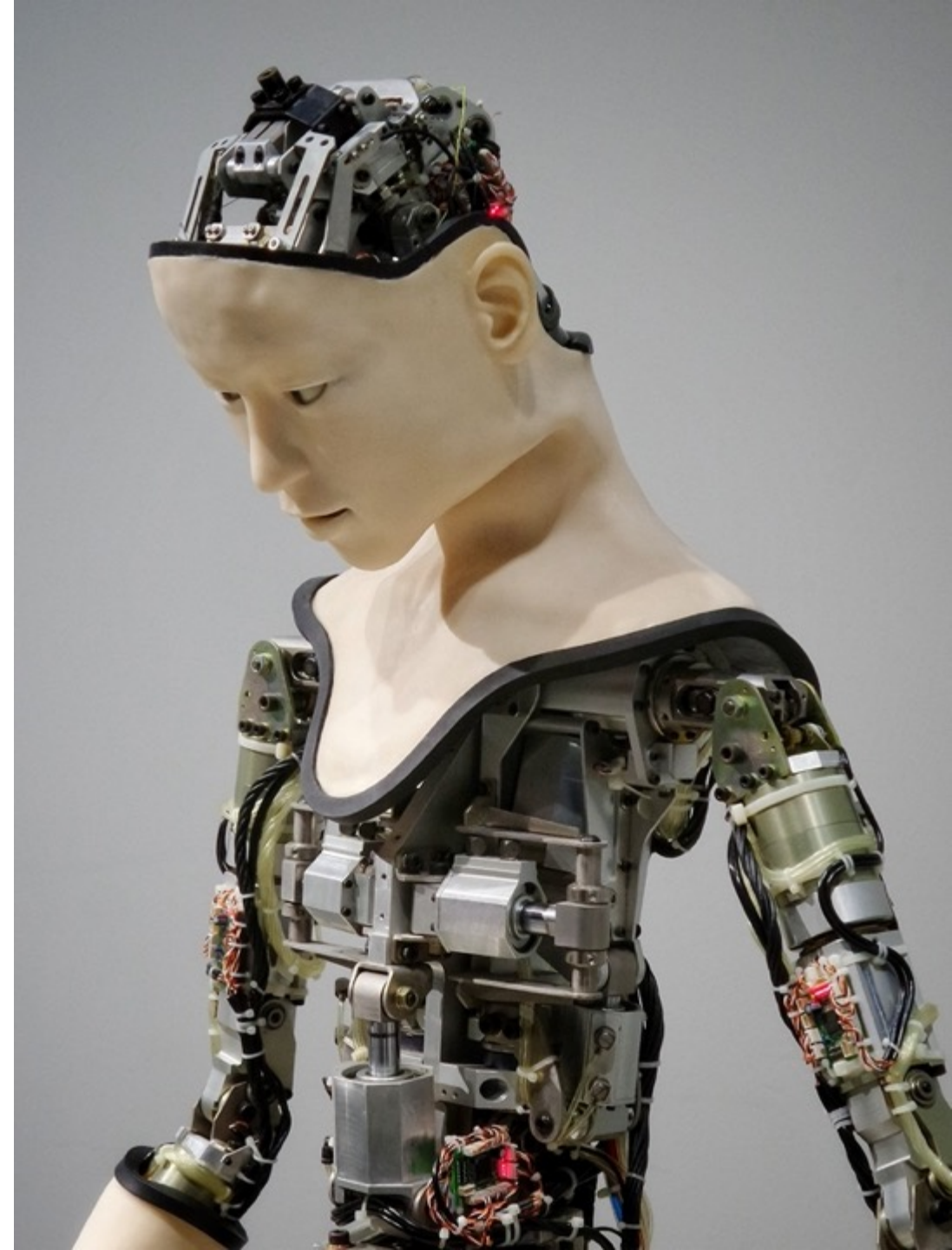

Varför ges inte mer stöd för att förändra levnadsvanor?

- Moderna medicinens historia
- Bristande tid i konsultationer
- Människan som en maskin
- Preventionsprogram är ofta
  - kortvariga
  - resurskrävande

SWEDEHEART Annual report 2020

Diabetes Prevention Program N Engl J Med 2002; 346:393-403

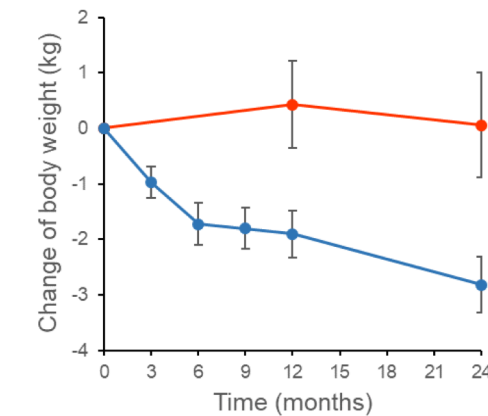
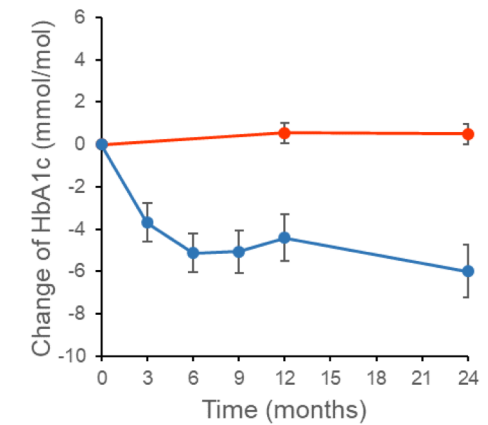
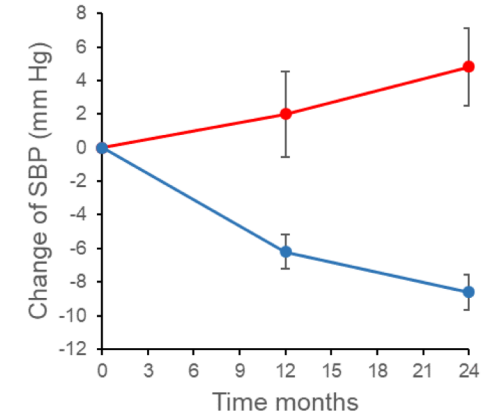
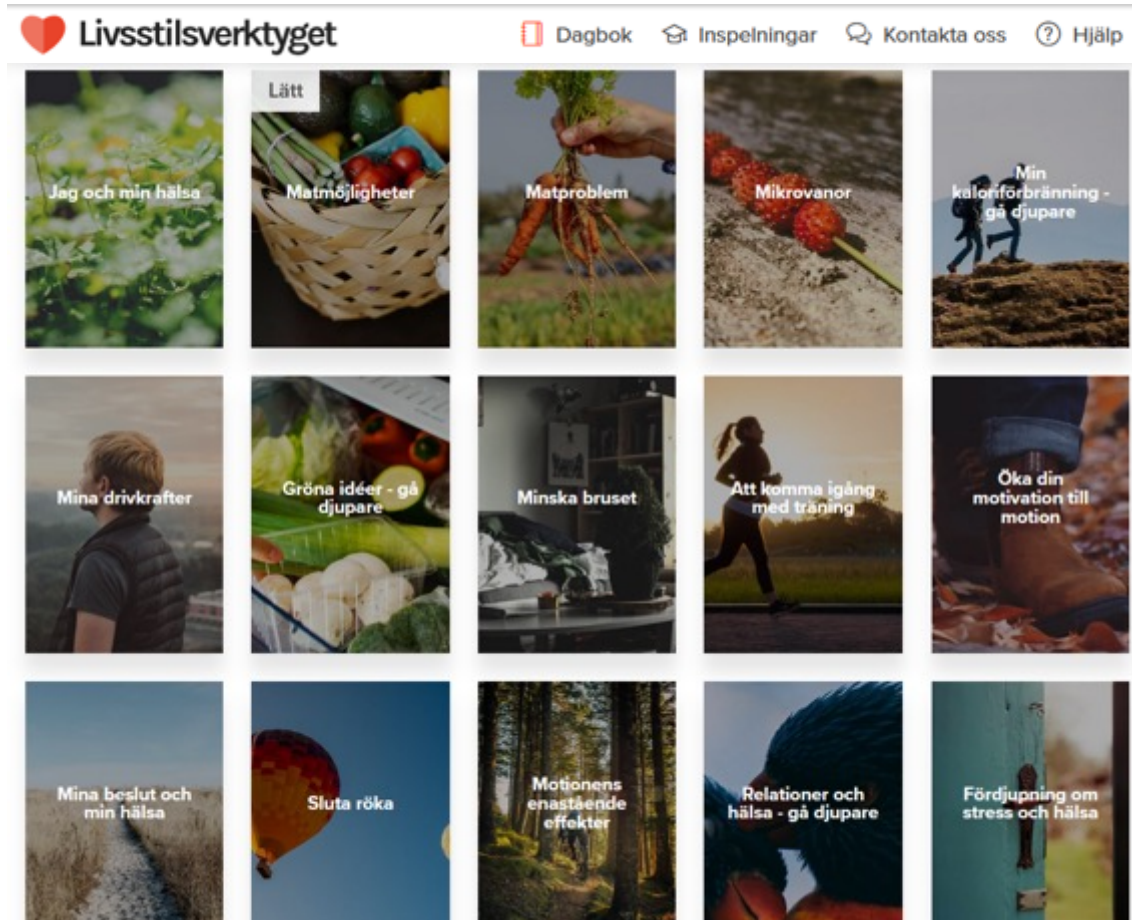

Livsstilsverktyget

1. Systematisk utveckling med longitudinella studier och intervjuer

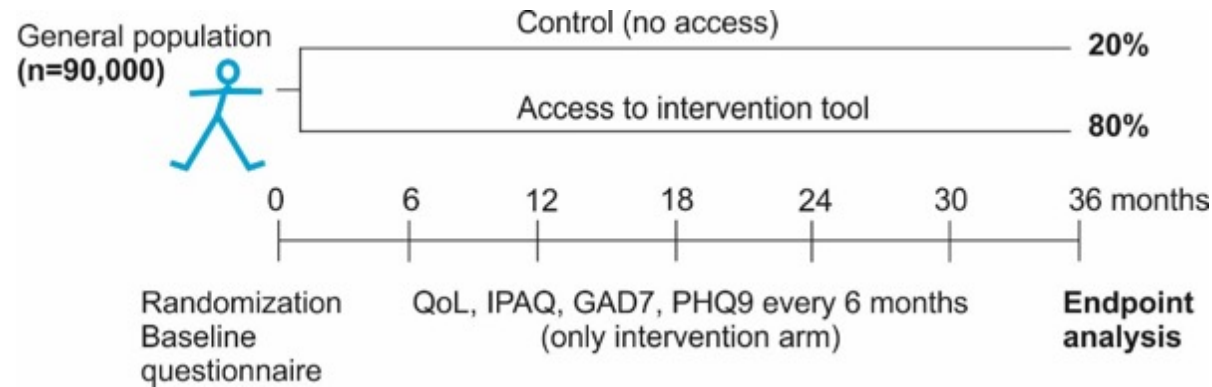
(Mellergård et al., *Internet Interven.* 2021)

2. Samutveckling med patienter

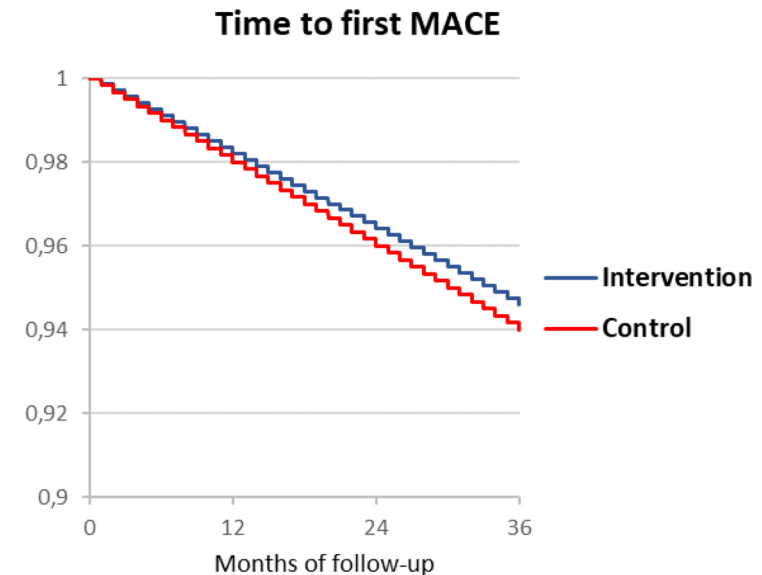

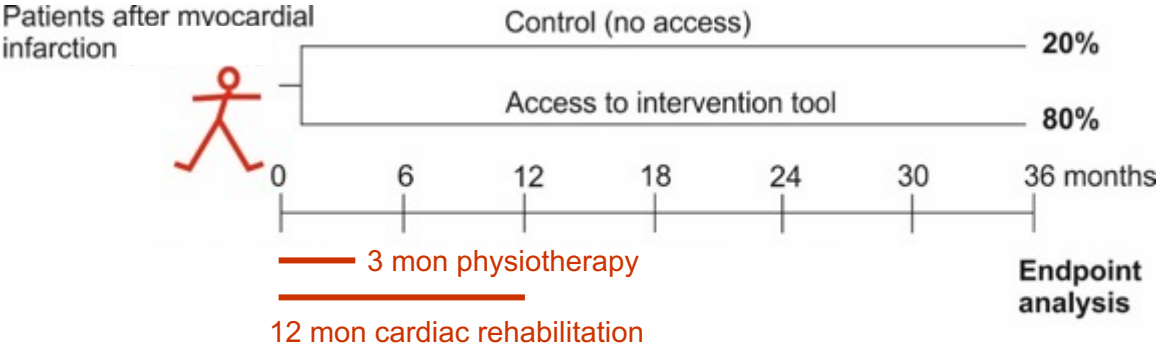
Mål 1) Testa hypotesen att kontinuerligt digitalt livsstilsstöd kan minska incidensen av MACE i allmänbefolkningen

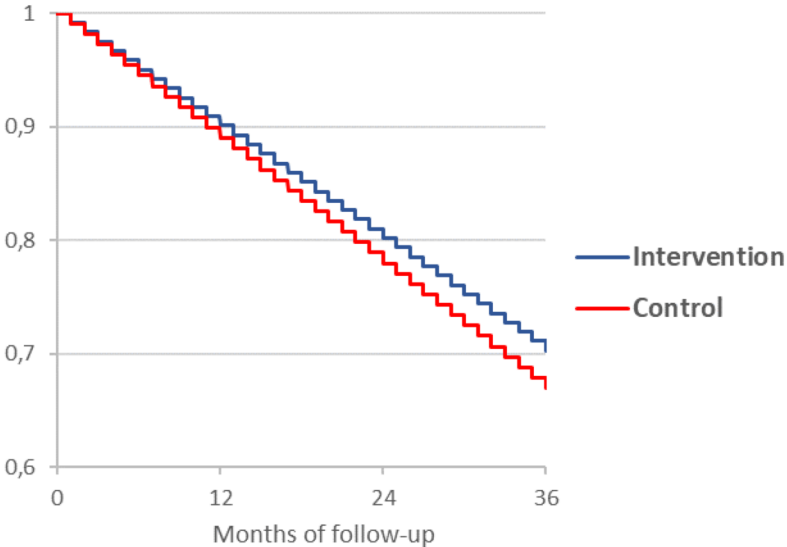
- Prospektiva data på sjukdomsutveckling (ICD) och läkemedelsförskrivning via nationella register
- Förändringar i livskvalitet, fysisk aktivitet och psykosociala variabler mäts på Livsstilsverktyget genom självskattning
- Analys av biomarkörer för CVD

Mål 2) Testa hypotesen att kontinuerligt digitalt livsstilsstöd kan minska incidensen av MACE efter hjärtinfarkt

Time to recurrent MACE

- Integrering med SWEDEHEART: >80 v... psykosociala faktorer
- Effektanalys utifrån samsjuklighet och

tet,

System 1 – vanemässigt

System 2 – reflekterande

- 1) Överlevnaden första månaden är 90%**
- 2) Dödligheten första månaden är 10%**

**I ett spel erbjuds du att singla slant.
Om det blir klave förlorar du 1000 kronor.
Om det blir krona vinner du 1500 kronor.**

Utgångspunkten

Mikrovanor

- 1. Vad vill du ändra?**
- 2. Vad är minsta steget?**
- 3. Knyt till en signal**

Se över signalerna i din omgivning

Är jag motiverad?

Beslutsbalans

Självförmåga

Självförståelse/förlåtelse

Vardagsrealism

God & bra för kroppen

**God & mindre bra
för kroppen**

**Mindre god men
bra för kroppen**

**Mindre god och
mindre bra för kroppen**

**Om det inte går att
ändra vanan?**

**Behåll vanans yttre ram
men byt ut innehållet**

Nyckeln

Att kombinera information med reflektion

Din personliga resa

Teman

Kärnfrågor

Andras kärnfrågor

Teman som du gjort

Du har nu gjort 14 teman som du kan återvända till eller välj ett nytt bland alla teman längre ned.

03
sep

03
sep

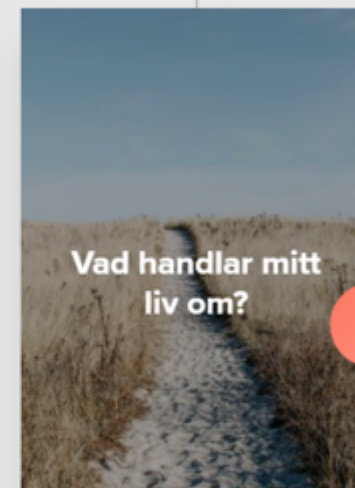
03
sep

03
sep

03
sep

Tack

livsstilsverktyget.se/hjarta

livsstilsverktyget.se/hjartapersonal

